

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoCsp/25/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6220200348
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6220200348.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a sudcov JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci žalobcu: Ing. V. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX F. A., L. XXX/XX, proti žalovanej: Q. sporiteľni, a. s., so sídlom XXX XX B., K. XX, D.: XX XXX XXX, právne zastúpenej advokátom JUDr. Petrom Reblánom, Advokátska kancelária 044 71 Cestice 118, o zaplatenie sumy 3.161,86 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 11Csp/12/2020-47 zo dňa 20. 05. 2020, takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania p o t v r d z u j e.

II. Vo zvyšku zostáva uznesenie nedotknuté.

III. Žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým uznesením zastavil konanie (I. výrok) a priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (II. výrok).

2. Okresný súd vydaním tohto rozhodnutia reagoval na dispozičný procesný úkon žalobcu, ktorým vzal žalobu v celom rozsahu späť ešte pred začatím pojednávania. Okresný súd preto postupom podľa ust. § 145 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) konanie zastavil bez predchádzajúceho zisťovania, či žalovaný so späťvzatím súhlasí (§ 146 ods. 1 CSP). Keďže žalobca zaviniel zastavenie celého konania, okresný súd rozhodol o náhrade trov konania v súlade s ust. § 256 ods. 1 CSP, pretože žalovanému ako úspešnej strane sporu patrí právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Nestotožnil sa s návrhom žalobcu v späťvzatí, aby súd protistrane výnimočne nepriznal náhradu trov konania v súlade s ust. § 257 CSP. V tejto súvislosti uviedol, že ani uvádzaná forma obrany žalovaného voči žalobe, a ani spotrebiteľská povaha sporu, nepredstavujú také okolnosti, ktoré by umožňovali použitie ust. § 257 CSP.

3. Proti výroku okresného súdu o trovách konania podal žalobca včas odvolanie. Žalobca v ňom poukázal na dôvody, ktoré už uviedol aj vo svojom späťvzatí žaloby, a to svoj vek XX rokov, zlý zdravotný stav, spotrebiteľskú povahu sporu, v ktorom sa cítil byť ukrivdený, pretože ako dlhoročný klient žalovanému dôveroval, a tiež, že spôsob obrany žalovaného bol v konaní neserióznym. V tomto spore nechcel ďalej pokračovať a požiadal súd, aby konanie zastavil. Nesúhlasil so záverom okresného súdu, že v konaní neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa, na ktoré by súd mohol výnimočne pri rozhodovaní o náhrade trov konania prihliadnuť a žalovanému trovy nepriznať (§ 257 CSP). Týmto postupom by sa podľa neho žiadnym spôsobom nezhoršilo postavenie žalovaného. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobca žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu vo výroku II. zrušil a vec mu v

tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie, alebo alternatívne, aby zmenil výrok II. tak, že žiadnej zo strán nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

4. Žalovaný podal proti odvolaniu žalobcu vyjadrenie. Nesúhlasil s tvrdeniami žalobcu o tom, že jeho vek, zdravotný stav, vnútorné rozhodnutie nepokračovať v spore a spotrebiteľský charakter sporu sú mimoriadnymi okolnosťami, ktoré by odôvodňovali uplatnenie § 257 CSP. K uvedeným námietkam konštatoval, že aplikácia tohto ustanovenia kvôli veku by bola v rozpore so zákazom diskriminácie, žalobca svoj zdravotný stav nijakým spôsobom nepreukázal, okresný súd zastavením konania len procesne zohľadnil dispozitívny úkon žalobcu (späťvzatie žaloby) a povaha spotrebiteľského sporu nie je ex lege dôvodom hodným osobitného zreteľa podľa § 257 CSP. Žalovaný zdôraznil, že žaloba nebola vzatá späť pre jeho správanie, a preto mu má patriť náhrada trov konania. Odkázal preto na správnosť postupu okresného súdu, keď zohľadnil skutočnosť samovoľného späťvzatia žaloby žalobcom a v súlade § 256 ods. 1 CSP z toho dôvodu priznal náhradu trov konania protistrane, keďže žalobca zavinil zastavenie konania. Ďalej poukázal na názor Ústavného súdu SR, ktorý v praxi kladie dôraz na výnimočnosť aplikácie § 257 CSP, pričom taký postup musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený, aby nešlo o neprimeranú tvrdosť a rozhodnutie tým neodporovalo dobrým mravom. Podľa žalovaného je napadnuté rozhodnutie okresného súdu v celom rozsahu správne a zákonné a žiadal, aby odvolací súd toto rozhodnutie potvrdil.

5. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací a príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 CSP, včas podané odvolanie žalobcu prejednal, rozhodnutie súdu prvej inštancie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 379 CSP a § 380 CSP preskúmal a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (á contrario) CSP uznesenie okresného súdu vo výroku II. o náhrade trov konania postupom podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správne.

6. Podľa § 145 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

7. Podľa § 146 CSP súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávania.

8. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

9. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

10. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. V konaní pred súdom prvej inštancie sa žalobca domáhal zaplattenia sumy 3.161,86 € titulom náhrady škody z dôvodu, že pri uzatvorení poisťnej zmluvy č. XXXXXXXXXX dňa 25. 02. 2019 žalovaný ako sprostredkovateľ poistenia nespĺnil podmienky podľa Zákona o finančnom sprostredkovaní, z dôvodu ktorého žalobca vypovedal poisťnú zmluvu. Keďže mu nebolo vyplatené poisťné v plnej výške po zániku zmluvy, vznikla mu škoda vo výške 3.161,86 € ako rozdiel medzi zaplatteným poisťným 50.000 € a vyplatenou sumou 46.838,14 €.

13. Žalobca po tom, ako mu súd doručil vyjadrenie žalovaného, aby sa k nemu v lehote 10 dní od doručenia písomne vyjadril a uviedol ďalšie skutočnosti a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, písomným podaním vzal žalobu v celom rozsahu späť. Ako dôvod uviedol, že po zvážení svojho veku, zdravotného stavu a pocitu skrivodlivosti sa rozhodol, že v spore nechce ďalej pokračovať a žiadal, aby súd konanie zastavil. Zároveň žiadal, aby súd po zohľadnení všetkých okolností prípadu (stanovisko NBS a spotrebiteľskú povahu veci) nepriznal žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania.

14. Žalobca späťvzatím žaloby využil svoje dispozičné právo v súlade s ust. § 145 ods. 1 CSP, ktorým prejavil vôľu, aby sa vo veci nekonalo a meritórne nerozhodovalo. Súd na základe toho vydal procesné

uznesenie a výrokom I. konanie zastavil. Súhlas žalovaného so zastavením konania sa s poukazom na ust. § 146 ods. 1 CSP nevyžadoval. Proti výroku o zastavení konania nepodala žiadna zo strán odvolanie a preto je uznesenie okresného súdu v tejto časti odo dňa 17. 06. 2020 právoplatné.

15. V sporovom konaní platí, že súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania. V tomto prípade sa konanie skončilo zastavením konania, ktoré zaviniť žalobca, a preto ho okresný súd zaviazal nahradiť trovy konania protistrane v súlade s vyššie citovaným ust. § 256 ods. 1 CSP (zásada zodpovednosti za zavinenie). Žalobcom (odvolateľom) požadované aplikovanie ust. § 257 CSP <aspi://module='ASPI'&link='160/2015%20Z.z.%2523257'&ucin-k-dni='30.12.9999'> pri rozhodovaní o náhrade trov konania v zásade prichádza do úvahy v prípadoch, keď síce sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania podľa uvedeného ust. § 256 ods. 1 CSP <aspi://module='ASPI'&link='160/2015%20Z.z.%2523255'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, avšak súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý je v rozhodnutí potrebné aj náležite odôvodniť. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu. Rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa ust. § 257 CSP <aspi://module='ASPI'&link='160/2015%20Z.z.%2523257'&ucin-k-dni='30.12.9999'> sa ale nesmie javiť ako neprimeraná tvrdość voči subjektom konania a nesmie odporovať dobrým mravom.

16. Judikatúra tiež konštatovala, že toto ustanovenie nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvoľe súdu), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Súd prvej inštancie sa touto otázkou zaoberal v bode 9. napadnutého uznesenia keď konštatoval, že vo veci neboli uvedené žiadne konkrétne okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali použitie ust. § 257 CSP, a teda možnosť výnimočne nepriznať náhradu trov konania úspešnému žalovanému. Je dôležité si uvedomiť, že toto ustanovenie nemožno vykladať tak, že sa naň smie prihliadnuť kedykoľvek, bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania (uvedený názor vyplýva aj z Uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. 01. 2010, sp. zn. 2 M Cdo 17/2009).

17. Dôvody, resp. okolnosti, na ktoré žalobca vo svojom odvolaní poukázal, nie sú tými, na ktoré sa citované ustanovenie § 257 CSP vzťahuje. Vek strany v sporovom konaní nepredstavuje žiadnu výnimku z jedného zo základných princípov, t. j., že strany sporu majú v konaní rovné postavenie (čl. 6 CSP) a rozhodne nemá vplyv ani na mieru konečného úspechu tejto strany v súdnej veci. Predmetná skutočnosť sa nijak nedotýka ani často posudzovaného nerovnovážneho postavenia strán sporu, pretože v týchto prípadoch, ak ide o postavenie slabšej strany v konaní, tak to je z dôvodu právneho postavenia spotrebiteľa, ale nie z dôvodu vysokého veku tej ktorej osoby. Žalobca v odvolaní správne konštatoval, že mal v konaní postavenie spotrebiteľa, a skutočne platí, že súdy sú v týchto veciach povinné pri rozhodovaní na túto okolnosť prihliadať ex offo, a to v súlade s príslušnými ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa. Treba však myslieť na to, že žalobca z vlastnej vôle - vlastným dispozičným procesným úkonom zapríčinil zastavenie (spotrebiteľského) sporu, ktorý sám inicioval, a teda bol dopredu uzročený s tým, že jeho žaloba meritórne prejednávaná nebude. Okresný súd okrem výnimiek v zmysle § 188 ods. 2 CSP vykonáva dôkazy zásadne na pojednávaní, a keďže žalobca vzal žalobu späť ešte pred pojednávaním, tak s predloženými dôkazmi, vrátane stanoviska NBS zo dňa 27. 11. 2019 sa nezaoberal. Z rovnakého dôvodu potom logicky nemal ani príležitosť pri hodnotení dôkazov prihliadnuť na postavenie žalobcu ako slabšej strany.

18. Napriek skutočnosti, že o žalobnom nároku sa vecne nerozhodovalo, bolo potrebné rozhodnúť aj o náhrade trov konania, pretože zastavenie konania je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. V nadväznosti na vyššie uvedené závery je potrebné dodať, že ak predložené dôkazy nemohli byť z objektívnych príčin podkladom pre meritórne prejednanie žaloby, tak nebol dôvod ani na to, aby boli podkladom pri rozhodnutí o náhrade trov konania, nakoľko právo na trovy konania sa zásadne odvíja od výsledku konania vo veci samej. Výsledkom konania bolo jeho zastavenie, ako procesný následok späťvzatia žaloby v celosti, ešte pred pojednávaním. Žalobca týmto procesným úkonom zaviniť zastavenie konania a v súlade s vyššie citovaným ust. § 256 ods. 1 CSP súd správne priznal náhradu trov konania protistrane v plnom rozsahu. Do tohto momentu žalovanému vznikli aj odôvodnené výdavky spojené s bránením práva - minimálne prevzatie veci vrátane prvej porady s klientom a vyjadrenie k žalobe.

19. Odvolanie žalobcu vzhľadom na uvedené závery nebolo dôvodné. Tvrdené skutočnosti v jeho odvolaní nie sú dôvodmi hodnými osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, pre ktoré by bolo spravodlivé akceptovať nepriznanie práva na náhradu trov konania žalovanému, ktoré by mu vzhľadom na jeho celkový úspech v konaní patrilo. Zo spisu nevyplýva nič ani o tom, že by osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery žalobcu neumožňovali podieľať sa na náhrade trov konania pomerne k jeho neúspechu v konaní. Svedčí o tom aj tá skutočnosť, že po zániku poisťnej zmluvy mala byť na účet žalobcu poukázaná tzv. odkupná hodnota vo výške 46.838,15 €.

20. Na základe uvedených skutočností odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu vo výroku II. o náhrade trov konania v súlade s ust. 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správne.

21. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešný, priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).